

Лише за умови оптимального азотного живлення можна максимально реалізувати потенціал сорту та отримати високоякісну продукцію.

Ефективність удобрення азотом щодо впливу на урожайність є найвищою, порівняно з іншими елементами. Підвищення рівня азотного живлення збільшує обсяги засвоєння рослинами інших елементів: P, K, Ca, Mg, S, Cu, Fe, Mn і Zn.

Рослини засвоюють фосфору значно менше ніж азоту, проте він має дуже важливе значення у їх житті. Фосфор входить до складу нуклеїнових кислот, нуклеопротеїдів, фосфатидів, фосфосахаридів. Він входить до складу АДФ і АТФ, тобто відіграє важливу роль в енергетиці рослинних організмів, особливо в процесах дихання і фотосинтезу. Фосфор входить до складу вітамінів і багатьох ферментів.

Список використаної літератури

1. Болотских А.С. Энциклопедия овощевода. Харьков: Фолио, 2005. 800 с.
2. Овчарук В. І. Поради овочівникам Хмельниччини по вирощуванню і зберіганню овочевої продукції. /В.І. Овчарук, В.Д. Букшій, Н.В. Федорчук. – Кам'янець- Подільський, 2007. – 26-30 с. – 107 с.

УДК 635.63

ЖИВЛЕННЯ РОСЛИН ОГІРКА ТА ЗАСТОСУВАННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ

Овчарук В.І., д. с.-г. н., професор,

Заслужений діяч науки і техніки України,

Подільський державний аграрно-технічний університет

Овчарук О.В., доктор с.-г. наук, доцент

Тернопільський національний економічний університет

E-mail: ovcharuk.oleh@gmail.com

Грицюк Д.В., магістрант

Подільський державний аграрно-технічний університет

Постановка проблеми. Вирощування і споживання огірка в Україні набуває широкого розповсюдження. Для ефективного використання біологічного потенціалу сортів огірка і ґрунтово-кліматичних умов західного Лісостепу важливе значення має розробка та впровадження у виробництво нової адаптивної сортової технології вирощування. Проте, сучасні умови ведення господарства вимагають всебічного вивчення агробіологічних особливостей та технології вирощування огірка, одержання високої врожайності і якості продукції та економічної доцільності.

Виклад основного матеріалу. Огірок (*Cucumis sativus* L.) – це однорічна, однодомна, роздільностатева, теплолюбна, світлолюбна, трав'яниста культура. В Україні огірок вирощують у відкритому ґрунті та в спорудах закритого

грунту безрозсадним і розсадним способами. У структурі посівних площ серед овочевих культур огірок займає третє місце (16,8%). Його вирощують на площі біля 80 тис. га.

Сучасний асортимент сортів та гібридів огірка дає можливість отримати врожай плодів не менше 30-40 т/га. За високої технології, яка передбачає вирощування огірка з використанням шпалер, мінеральних і органічних добрив, засобів захисту рослин врожаї становлять не менше 50-70 т/га, а ще в поєднанні з краплинним зрошенням – 100 т/га і вище.

Для утворення 10,0 т плодів і відповідної кількості вегетативних органів огірок використовує приблизно 30 кг N, 15 кг P₂O₅ і 45 кг K₂O. Впродовж перших 15-20 діб огірок поглинає невелику кількість азоту, фосфору й калію. У період інтенсивного росту вегетативних органів і пізніше – під час плодоутворення – відбувається інтенсивне засвоєння цих елементів живлення.

За даними Носівської селекційної станції, найкращі результати одержано за системи удобрення – 10-20 т/га гною в поєднанні з мінеральними добривами нормою N₆₀P₆₀K₆₀. Сумісне внесення 60 т/га гною і мінеральних добрив нормою N₆₀P₉₀K₉₀ (50% у основне внесення і 50% – у підживлення) забезпечило врожайність огірка 63,7 т/га.

Висновки. В умовах південної частини Лісостепу західного на чорноземі вилугованому для одержання програмованої врожайності плодів огірка 20 т/га оптимальною нормою мінеральних добрив є N₆₀P₁₂₀K₉₀.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Болотських О.С. Огірки / О.С. Болотських, М.С. Єфімов, В.М. Лісцин. – К.: Урожай, 1987. – С. 6.
2. Овчарук В. І. Поради овочівникам Хмельничини по вирощуванню і зберіганню овочевої продукції. /В.І. Овчарук, В.Д. Букшій, Н.В. Федорчук. – Кам'янець-Подільський, 2007. – 26-30 с. – 107 с.
3. Овчарук О.В. Методи аналізу в агрономії та агроекології: навчальний посібник / Овчарук О.В., Овчарук В.І., Овчарук О.В., Хоміна В.Я., Мостіпан М.І., Кулик Г.А. / за ред. професора В.І. Овчарука. – Кам'янець-Подільський, Харків: Мачулин, 2019 – 364 с.